

Kirjallinen selvitys

Sananvapaus on yksi demokraattisen yhteiskunnan keskeisimmistä arvoista. Sananvapaus suojelee kaikenlaisia, myös luonteeltaan kriittisiä ja häiritseviä ilmaisuja. Poliittiset mielipiteet lähtökohtaisesti kuuluvat perustuslaissa turvatun sananvapauden ydinalueelle. Sananvapauteen sisältyy muun ohella oikeus ilmaista ja julkistaa tietoja kenenkään estämättä. Luottamushenkilön erottaminen ei voi toimia jälkikäteisenä rankaisullisena seuraamuksena siitä, että luottamushenkilö on käyttänyt hänelle kuuluvaa sananvapauttaan.

Valtuusto ei voi käyttää väärin harkintavaltaansa ja ylittää toimivaltansa erottaessaan luottamushenkilön sananvapauden käyttämiseen liittyvän synn vuoksi. Tällöin valtuuston päätös on lainvastainen. Hallinnon tarkoitussidonnaisuuden periaate sisältää velvollisuuden, että valtuusto käyttää toimivaltansa vain lain tarkoituksen rajoissa. Kunnallisessa hallintotoiminnassa noudatettava tarkoitussidonnaisuuden periaate edellyttää, että päätöksen tekevä viranomais ei harkintavaltaa käyttäessään saa ryhtyä edistämään viranomaisen tehtäville ja toiminnalle vieraita tarkoituksia. Viranomaisen on käytettävä toimivaltansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin.

Viitaten seuraaviin oikeuslähteisiin: Suomen perustuslaki 12 § 1 mom, hallintolaki 6 §.

Mikkelissä 11.10.2022

Satu Taavitsainen